

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1. Загальна інформація

Заклад вищої освіти	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Факультет	Філології, історії та політико-юридичних наук
Кафедра	Германської філології та методики викладання іноземних мов
Освітня програма	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Курс/семестр	Другий курс/третій семестр
Мова навчання	англійська, українська
Розробники	канд. пед. наук, доц. Пономаренко О.В., доктор пед.наук, проф. Бондаренко Ю. І., канд. філол. наук, доц. Остапенко Л.М., канд. пед. наук, доц. Філоненко О.С., канд. психол. наук, доц. Щотка О.П.
Затверджено	Засіданням кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов Протокол від «27» серпня 2024 року № 1 Засіданням кафедри літератури, методики її навчання, історії культури та журналістики Протокол від «30» серпня 2024 року №1 Засіданням кафедри педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту Протокол від «27» серпня 2024 року №1
Обсяг дисципліни	15 кредитів ЄКТС, що відповідає 450 академічним годинам (10 тижнів)
Статус практики	Обов'язкова

2. Мета практики

Мета виробничої практики полягає у набутті здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня досвіду застосовувати теоретичні знання з організації навчання та виховання учнів закладів загальної середньої освіти у практичній діяльності, приймати самостійні рішення під час роботи в реальних для професійної діяльності умовах; виховання потреби систематично здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

Основними завданнями виробничої практики є:

- підготовка фахівців, які спроможні вирішувати виробничі завдання в сучасних умовах освітнього процесу і володіти сучасними прийомами, методами та новітніми технологіями навчання;
- розвиток умінь самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнями старших класів враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- впровадження у педагогічну діяльність прогресивних технологій та результатів наукових

досліджень;

- співпраця з трудовим, батьківським та учнівським колективом і вміння адаптуватися;
- закріплення і поглиблення теоретичних знань з психолого-педагогічного та методичного циклів дисциплін;
- формування психологічної готовності до роботи в ліцеях та закладах освіти нового типу;
- виховання стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті, виробленні творчого підходу до педагогічної діяльності;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в закладах середньої освіти III ступеня, з передовим педагогічним досвідом, станом реалізації основних завдань концепції української національної школи.

Крім того, проходження виробничої практики у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПІ «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література» другого (магістерського) рівня сприяє досягненню здобувачами таких *програмних компетентностей*:

ЗК1. Здатність захищати та піклуватися про права, інтереси та потреби людини і громадянина, держави й суспільства.

ЗК2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками професійних груп різного рівня.

ЗК4. Здатність до прийняття обґрунтованих рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність критично осмислювати, поглиблювати, інтегрувати і застосовувати концептуальні знання з фундаментальних і прикладних наук у практичних ситуаціях професійної діяльності.

СК1. Здатність використовувати державну та англійську мови усно та письмово у процесі професійної комунікації та міжособистісної взаємодії.

СК2. Здатність створювати та застосовувати інновації у професійній діяльності, використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання.

СК3. Здатність добирати, адаптувати й розробляти навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу та формування у здобувачів освіти компетентностей, передбачених освітніми програмами.

СК4. Здатність планувати, організовувати та проводити навчальні та позакласні заняття.

СК5. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

СК6. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до навчання та саморозвитку; надавати соціально-емоційну підтримку з урахуванням індивідуальних особливостей кожного учня та етичної відповідальності.

СК7. Здатність до конструктивної взаємодії та спілкування з учасниками освітнього процесу, педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності.

СК8. Здатність організовувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

СК9. Здатність використовувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати

оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольних-вимірювальних матеріалів.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

СК11. Здатність здійснювати педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати отримані результати.

СК12. Здатність формувати у здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

СК14. Здатність використовувати соціокультурні та соціолінгвістичні знання для ефективного спілкування англійською мовою та її навчання.

3. Місце виробничої практики в структурно-логічній схемі підготовки фахівців

Здобувачі проходять виробничу практику на другому році навчання у третьому семестрі.

Передують виробничій практиці такі дисципліни, як:

ОК 1 Філософія освіти

ОК 2 Інформаційні та цифрові технології в освіті

ОК 3 Соціально-психологічні аспекти освітнього процесу

ОК 4 Інноваційна діяльність в освітній галузі

ОК 5 Англійська мова у професійній діяльності

ОК 6 Комунікативна лінгвістика

ОК 7 Актуальні проблеми зарубіжної літератури

ОК 8 Методика навчання зарубіжної літератури

ОК 9 Методика навчання англійської мови

ОК 10 Науково-дослідницький семінар

ОК 11 Навчальна практика

4. Очікувані результати проходження виробничої практики

Проходження виробничої практики у комплексі з вивченням інших освітніх компонентів ОПП «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література» другого (магістерського) рівня сприяє досягненню здобувачами таких *програмних результатів навчання*:

ПРН1. Застосовувати державну та англійську мови усно та письмово для реалізації широкого кола комунікативних завдань в ситуаціях професійного спілкування та міжособистісної взаємодії.

ПРН2. Аналізувати мовні, стилістичні та дискурсивні аспекти англійської мови, використовувати соціокультурні та соціолінгвістичні знання для ефективного спілкування англійською мовою та її навчання в різних соціокультурних ситуаціях, розуміючи глобальні освітні тенденції, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві.

ПРН4. Добирати методи та прийоми навчання англійської мови та зарубіжної літератури відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; добирати навчальні матеріали та адаптувати їх до конкретного освітнього контексту; створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови та зарубіжної літератури.

ПРН5. Планувати і проводити навчальні і позакласні заняття з англійської мови та зарубіжної

літератури у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання з використанням цифрових освітніх ресурсів.

ПРН6. Здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури на засадах компетентнісного підходу.

ПРН7. Здійснювати самостійний науковий пошук, критично аналізувати та оцінювати наявні дослідження, використовувати наукові дані для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітньому контексті.

ПРН8. Оцінювати власну педагогічну діяльність, визначати потреби та перспективи професійного розвитку, генерувати нові ідеї для розв'язання проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

ПРН9. Використовувати ефективні стратегії мотивації здобувачів освіти до навчання та саморозвитку; надавати соціально-емоційну підтримку учасникам освітнього процесу, піклуючись про їх права, інтереси та потреби.

5. Бази практики

Базою виробничої практики для здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література» другого (магістерського) рівня є заклади загальної, профільної середньої освіти III ступеня, заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти тощо.

Студенти можуть самостійно, за погодженням з керівництвом університету, вибрати для себе базу практики і запропонувати її для використання з обов'язковим обґрунтуванням такого рішення (за умови забезпечення цією базою виконання програми практики та укладання договору).

Студенти, які працюють за фахом та навчаються за індивідуальним планом можуть проходити практику за місцем працевлаштування. У таких випадках університет співпрацює з базою практики на основі клопотання про практику від бази практики.

Бази практики повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність у них структур, що відповідають освітній програмі, за якими відбувається підготовка фахівців в університеті;
- здатність здійснювати кваліфіковане керівництво практикою студентів;
- можливість надавати студентам робочі місця на час практики;
- надавати студентам право користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість працевлаштовувати випускників університету;
- здатність інформаційного забезпечення практикантів новітніми технологіями, які використовуються в галузі.

6. Методи організації та проведення практики

Під час організації та проведення практики використовуються такі методи, як: словесні (пояснення, інструктаж), наочні (демонстрація, спостереження), практичні (навчально-продуктивна праця), активні (моделювання професійної діяльності, навчання інших), компетентнісний (виконання завдань максимально наближених до професійних задач),

інтерактивних (консультування, обговорення відвіданих уроків).

7. Зміст діяльності студента-практиканта

Виробнича практика триває 10 тижнів і проходить у три етапи: організаційний, основний, заключний.

Організаційний етап (1-й тиждень)

Здобувачі другого (магістерського) рівня беруть участь у настановній конференції; отримують направлення для проходження практики, настанови методистів щодо її організації.

Здобувачі ознайомлюються із базою практики та класами, у яких виконуватимуться обов'язки вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, класного керівника, специфікою організації освітнього процесу у закладі освіти, нормативними документами, які регламентують його роботу (класний журнал, розклад уроків, календарно-тематичний план учителів англійської мови та зарубіжної літератури тощо).

Студенти-практиканти ознайомлюються з освітнім процесом на основі відвідування занять різних вчителів з метою вивчення вимог до учнів, різноманітних методів організації пізнавальної діяльності і виховання їх на заняттях, виявлення міжпредметних зв'язків і можливостей їх використання на заняттях з фахових дисциплін;

Відбувається узгодження з керівниками практики від кафедр розкладу консультацій та плану виконання завдань практики.

Основний етап (2-9-й тиждень)

Студенти-практиканти виконують функції та обов'язки вчителя англійської мови, зарубіжної літератури та класного керівника в старших класах школи, а саме:

- 1) проводять спостереження та аналіз основних форм організації освітнього процесу у закладі освіти, відвідують уроки, які проводять вчителі зарубіжної літератури, англійської мови та практиканти згідно з розкладом уроків, беруть участь в їх обговоренні та аналізі;
- 2) готують конспекти та проводять усі уроки англійської мови та зарубіжної літератури у 10 або 11 класі за розкладом, з них 10 уроків залікових (7 – з англійської мови, 3 – із зарубіжної літератури). У щоденнику практики мають бути записи про відвідані та проведені заняття. Плани уроків разом із навчально-методичними матеріалами та рефлексія проведеного заняття додаються до звіту з практики;
- 3) відвідують позаурочні заходи, які проводять вчителі, класні керівники та практиканти, і беруть участь у їх обговоренні; готують і проводять виховний захід із зарубіжної літератури та захід профорієнтаційного спрямування;
- 4) проводить дослідження міжособистісних стосунків у групі школярів;
- 5) регулярно ведуть записи у щоденнику практики у вигляді рефлексивного аналізу власної педагогічної діяльності.

Заключний етап (10-й тиждень)

На заключному етапі виробничої практики здобувачі оформлюють та готують до подачі на перевірку звітну документацію. Звітна документація подається на перевірку не пізніше ніж через три дні після закінчення терміну проходження практики.

8. Форма підсумкового контролю

Підсумкове оцінювання є комплексним – оцінюється виконання завдань з кожного блоку практики (фахового, педагогічного, психологічного).

Формою підсумкового контролю виробничої практики згідно з навчальним планом є диференційований залік. Залік отримують студенти, які виконали всі, передбачені робочою програмою види завдань і набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (60 балів).

Звіт із практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії. До складу комісії входять керівники практики від університету і викладачі фахових кафедр. Комісія приймає залік не пізніше, ніж протягом десяти днів після її закінчення.

Не пізніше 2 тижнів після закінчення практики проводиться підсумкова конференція з виробничої практики з метою аналізу і узагальнення результатів практики.

9. Вимоги до звіту про практику

По завершенню практики студенти подають таку звітну документацію:

1. Бланк оцінювання (*Додаток 1*)
2. Щоденник виробничої практики з відповідними відмітками про виконання завдань практики та характеристикою студента, завіреною директором закладу освіти з індивідуальним звітом студента-практиканта (*Додаток 2*); (*Додаток 3*).
3. Виховний проєкт профорієнтаційного спрямування (*Додаток 4*).
4. Анотований план-конспект проведеного залікового уроку з англійської мови, рефлексія (*Додаток 5*)
5. План-конспект виховного заходу із зарубіжної літератури (*Додаток 6*)
6. Дослідження міжособистісних стосунків у групі старшокласників (*Додаток 7*).

Розподіл балів, які отримують студенти

Складові практики	Відсоток (%)	Примітка
Проведення залікових уроків з англійської мови	1 – 30 (вчитель англійської мови) 1-5 (методист* з англійської мови)	*вчитель англійської мови для заочного відділення
Проведення залікових уроків із зарубіжної літератури	1 – 10 (вчитель зарубіжної літератури) 1-5 (методист* із зарубіжної літератури)	*вчитель зарубіжної літератури для заочного відділення
Анотований план-конспект проведеного уроку з англійської мови, рефлексія	1-15 (методист з англійської мови)	виконується англійською
План-конспект виховного заходу із зарубіжної літератури	1 – 5 (методист із зарубіжної літератури)	
Виховний проєкт профорієнтаційного спрямування	1 – 10 (методист із педагогіки)	
Ведення щоденника виробничої практики, звіт студента-практиканта	1 – 5 (методист із педагогіки)	

Дослідження міжособистісних стосунків у групі старшокласників	1 – 15 (методист із психології)	
---	---------------------------------	--

Критерії оцінювання роботи студентів:

Проведення залікових уроків з англійської мови		
5	– повністю досягнуті цілі уроку; – методичні прийоми відповідають цілям етапу навчання; – правильно визначено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; – правильно визначено об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми їх контролю; – є чітке усвідомлення на виконання учнями мовленнєвих дій, яке встановлюється та підтримується засобами іноземної мови; – правильно розподілений час на мовлення учнів і вчителя на уроці; – ведення уроку іноземною мовою, студент не допускає помилок, помічає помилки учнів і володіє мовленнєвими засобами їх виправлення; – володіє прийомами активізації всіх учнів класу і здійснює індивідуальний підхід до них; – вміє зацікавити учнів навчальними діями, які виконуються на уроці; – грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як підготовлені, а також самостійно виготовлені; – грамотно проводить дидактичні ігри; – епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку може коригувати свою заплановану діяльність.	
4	– переважно досягнуті цілі уроку, – методичні прийоми відповідають цілям етапу навчання; – здебільшого правильно визначено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; – правильно визначено об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовуються різноманітні прийоми їх контролю; – не завжди правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя на уроці; – веде урок іноземною мовою, але іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок учнів; – володіє прийомами активізації всіх учнів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них; – вміє зацікавити учнів більшістю навчальних дій, які виконуються на уроці; – використовує підготовлені та самостійно виготовлені унаочнення, але методика їх використання не завжди раціональна; – грамотно проводить дидактичні ігри; – епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку в деяких випадках може коригувати свою діяльність.	
3	– не до кінця досягнуті цілі уроку, – методичні прийоми не завжди відповідають цілям етапу навчання; – здебільшого правильно визначено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; – здебільшого правильно визначено об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовуються обмежені прийоми їх контролю; – не завжди правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя на уроці; – веде урок іноземною мовою, але іноді робить суттєві мовні помилки, які сам не завжди виправляє, а також не завжди помічає і виправляє помилки учнів; – частково володіє прийомами активізації всіх учнів класу, але не здійснює індивідуальний підхід до них; – вміє зацікавити учнів більшістю навчальних дій, які виконуються на уроці; – використовує підготовлені унаочнення, але методика їх використання не завжди раціональна; – не проводить дидактичні ігри; – часто користується конспектом уроку і не завжди в ході уроку може коригувати свою діяльність.	
2	частково досягнуто цілей уроку; – методичні прийоми не завжди раціональні і не відповідають меті; – є порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; – неправильно визначено об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю; – недостатньо чітко даються установки на виконання учнями мовленнєвих дій, встановлюються засобами іноземної мови одноманітні мовленнєві контакти; – протягом уроку значно порушено розподіл часу на мовлення учнів і	

	вчителя.
1	не досягнуто цілей уроку; – методичні прийоми не раціональні і не відповідають меті; – є порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; – неправильно визначено об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю; – недостатньо чітко даються установки на виконання учнями мовленнєвих дій, встановлюються засобами іноземної мови одноманітні мовленнєві контакти; – протягом уроку значно порушено розподіл часу на мовлення учнів і вчителя.
Проведення залікових уроків із зарубіжної літератури	
5	• Ґрунтовна підготовка до уроку з чітким планом етапів. • Ефективна організація уроку з логічною послідовністю та оптимальним використанням часу. • Активна взаємодія з учнями, використання різноманітних методів та залучення до участі в дискусіях. • Висока якість методики викладання, використання різних форм роботи та створення стимулюючого навчального середовища. • Ґрунтовний аналіз та об'єктивна самооцінка з вказанням можливих шляхів удосконалення уроку.
4	• Добра підготовка до уроку, проте можливі невеликі проблеми зі структурою плану та матеріалами. • Добра організація уроку, але можливі невеликі недоліки у розподілі часу. • Задовільна взаємодія з учнями, але можливе неповне врахування індивідуальних особливостей. • Використання різних прийомів викладання, проте не завжди ефективне. • Достатній аналіз уроку та обґрунтована самооцінка.
3	• Задовільна підготовка до уроку, можливі проблеми у структурі плану та недостатність матеріалів. • Задовільна організація уроку, але існують виявлені недоліки у розподілі часу. • Обмежена взаємодія з учнями, брак інтерактивних методів та низька активність учнів. • Обмежене використання різних прийомів викладання. • Поверхневий аналіз уроку та обмежена самооцінка.
2	• Мінімальна підготовка до уроку, відсутність структурованого плану та матеріалів. • Недостатня організація уроку, великі труднощі з розподілом часу. • Мінімальна взаємодія з учнями, відсутність інтерактивних методів та низька активність учнів. • Низька стимуляція навчального процесу. • Фрагментарний аналіз уроку.
1	• Відсутність підготовки до уроку, відсутність плану та матеріалів. • Погана організація уроку, відсутність логічної послідовності та значні проблеми з розподілом часу. • Мінімальна взаємодія з учнями, повна відсутність інтерактивних методів та низька активність учнів. • Відсутній аналіз уроку.
Анотований план-конспект уроку з англійської мови, рефлексія (15 б.)	
1	Проведений комплексний аналіз потреб учнів, які чітко відображені в цілях уроку
2	Чіткі, вимірювані цілі уроку, що узгоджуються із загальною метою курсу. Використані

	ефективні підходи до формуючого та/чи підсумкового оцінювання досягнень учнів
1	Здійснений аналіз мовного матеріалу.
1	Комплексне визначення можливих труднощів із ретельно продуманими стратегіями їх вирішення
3	Добре організована та детально описана послідовність етапів уроку з чіткими інструкціями для кожного етапу. Реалістичний розподіл часу.
1	Актуальні та цікаві матеріали, підготовлені і ефективно інтегровані в урок
1	Використання режимів роботи, які сприяють взаємодії між учнями
1	Визначені можливості для диференціації
1	Коментар до уроку
3	Рефлексія уроку
Виховний проєкт профорієнтаційного спрямування (10 б.)	
10	Профорієнтаційна робота виконана на високому організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські та творчі здібності під час її підготовки і проведення у класному колективі; застосував методи та засоби, що зацікавили учнів; мета і завдання профорієнтації досягнуті повністю; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з глибоким самоаналізом ефективності виконання роботи
9	Профорієнтаційна робота виконана на належному організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські здібності під час її підготовки і проведення у класному колективі; застосував методи та засоби, що зацікавили учнів; мета і завдання профорієнтації досягнуті; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з повним самоаналізом ефективності виконання роботи
7-8	Профорієнтаційна робота виконана на належному організаційно-методичному рівні; студент залучив учнів до проведення профорієнтації, в результаті чого мета і завдання були практично досягнуті; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з частковим самоаналізом ефективності виконання роботи
5-6	Профорієнтаційна робота виконана, студенту вдалося залучити більшість учнів до профорієнтації, в результаті чого мета і завдання були переважно досягнуті; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з фрагментарним самоаналізом ефективності виконання роботи
3-4	Профорієнтаційна робота виконана, але студенту вдалося залучити незначну кількість учнів до профорієнтації, в результаті чого мета і завдання досягнуті частково; на перевірку представлені презентація або профорієнтаційні відеоматеріали без самоаналізу ефективності виконання роботи
2	Студент не проводив профорієнтації, але на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали без самоаналізу ефективності виконання роботи
1	Студент не проводив профорієнтації, були лише спроби розробки профорієнтаційних матеріалів
10	Профорієнтаційна робота виконана на високому організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські та творчі здібності під час її підготовки і проведення у класному колективі; застосував методи та засоби, що зацікавили учнів; мета і завдання профорієнтації досягнуті повністю; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з глибоким самоаналізом ефективності виконання роботи
9	Профорієнтаційна робота виконана на належному організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські здібності під час її підготовки і проведення у класному колективі;

	застосував методи та засоби, що зацікавили учнів; мета і завдання профорієнтації досягнуті; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з повним самоаналізом ефективності виконання роботи
7-8	Профорієнтаційна робота виконана на належному організаційно-методичному рівні; студент залучив учнів до проведення профорієнтації, в результаті чого мета і завдання були практично досягнуті; на перевірку представлена презентація або профорієнтаційні відеоматеріали з частковим самоаналізом ефективності виконання роботи
Щоденник практики з індивідуальним звітом практиканта (5 б.)	
5	Записи в щоденнику систематичні, грамотні, з аналізом виконаної роботи, повністю відображають результативність роботи магістранта. Звіт про практику систематизований, є аналіз виконаної роботи, відсутні граматичні та стилістичні помилки, повністю відображає результативність роботи магістранта.
4	Записи в щоденнику систематичні, з незначними недоліками, з неповним аналізом виконаної роботи, повністю відображають результативність роботи магістранта. Звіт про практику систематизований, з незначними недоліками, з неповним аналізом виконаної роботи, незначні граматичні та відсутні стилістичні помилки, повністю відображає результативність роботи магістранта.
3	Записи в щоденнику систематичні, зі значними недоліками, частково відображають результативність роботи магістранта. Звіт про практику недостатньо систематизований, зі значними недоліками, частково відображає результативність роботи магістранта, наявні граматичні та стилістичні помилки.
2	Записи в щоденнику не систематичні, зі значними недоліками, фрагментарно відображають результативність роботи магістранта. Звіт про практику не систематизований, зі значними недоліками, фрагментарно відображає результативність роботи магістранта, допущені значні граматичні та стилістичні помилки.
1	Записи в щоденнику не систематичні, зі значними недоліками, не відображають результативність роботи магістранта. Звіт про практику не систематизований, зі значними недоліками, не відображає результативність роботи магістранта, допущені значні граматичні та стилістичні помилки.
План-конспект проведення виховного заходу (5 б.)	
5	Захід проведено на високому організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські та творчі здібності під час підготовки і проведення заходу; вміло керував діяльністю учнів, застосовував наочність, що позитивно вплинуло на інтелектуальну та емоційно-вольову сфери учнів; мета і завдання заходу досягнуті повністю; на перевірку представлений план-конспект виховного заходу з глибоким самоаналізом ефективності виконання такої форми виховної роботи
4	Захід проведено на належному організаційно-методичному рівні; студент виявив організаторські здібності під час підготовки і проведення заходу; керував діяльністю учнів, застосовував наочність, що позитивно вплинуло на інтелектуальну та емоційно-вольову сфери учнів; мета і завдання заходу досягнуті; на перевірку представлений план-конспект виховного заходу з повним самоаналізом ефективності виконання такої форми виховної роботи
3	Захід проведено на належному організаційно-методичному рівні; студент залучив учнів до активної діяльності, в результаті чого мета і завдання були практично досягнуті; на перевірку представлений план-конспект виховного заходу з частковим самоаналізом ефективності виконання такої форми виховної роботи

2	Захід проведено, студенту вдалося залучити більшість учнів до активної участі у підготовці і проведенні, в результаті чого мета і завдання були переважно досягнуті; на перевірку представлений план-конспект виховного заходу з фрагментарним самоаналізом ефективності виконання такої форми виховної роботи
1	Захід проведено, але студенту вдалося залучити незначну кількість учнів до активної участі у підготовці і проведенні, в результаті чого мета і завдання досягнуті частково; на перевірку представлений план-конспект виховного заходу без самоаналізу ефективності виконання такої форми виховної роботи
Дослідження міжособистісних стосунків в учнівському колективі (15 б.)	
14-15	1. Високий рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи. 2. Обґрунтованість попередніх висновків щодо ситуації в класному колективі. 3. Якісне застосування спеціальної методики дослідження: її обґрунтування, характеристика конкретних дослідницьких процедур, обробка результатів, їх інтерпретація, наявність відповідних дослідницьких матеріалів у вигляді додатків. 4. Наявний глибокий аналіз співставлення отриманих результатів з даними пілотажного спостереження. 5. Надана психологічно обґрунтована характеристика; 6. Сформульовані обґрунтовані педагогічні рекомендації класному керівнику. 7. Оформлення звіту відповідно до рекомендацій.
11-13	1. Достатній рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи. 2. Недостатня обґрунтованість попередніх висновків щодо ситуації в класному колективі. 3. Існують несуттєві неточності у застосуванні спеціальної методики дослідження: її обґрунтування, характеристика конкретних дослідницьких процедур, обробка результатів, їх інтерпретація, наявність відповідних дослідницьких матеріалів у вигляді додатків. 4. Співставлення отриманих результатів експериментального дослідження з даними пілотажного спостереження є поверховим. 5. Надана психологічно обґрунтована характеристика та рекомендації. 6. Оформлення звіту відповідно до рекомендацій.
7-10	1. Достатній рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи. 2. Недостатня обґрунтованість попередніх висновків щодо ситуації в класному колективі. 3. Є недоліки у застосуванні спеціальної методики дослідження. 4. Співставлення отриманих результатів експериментального дослідження з даними пілотажного спостереження є поверховим. 5. Характеристика та рекомендації не повною мірою обґрунтовані; 6. Оформлення звіту відповідно до рекомендацій.
4-6	1. Слабкий рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи. 2. Відсутні попередні висновки щодо ситуації в класному колективі. 3. Дослідження проведене, але є недоліки у застосуванні спеціальної методики дослідження. 4. Співставлення отриманих результатів експериментального дослідження з даними пілотажного спостереження не здійснено. 5. Характеристика та рекомендації не повною мірою обґрунтовані; 6. В оформленні звіту є недоліки.
1-3	1. Слабкий рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи. 2. Є певні спостереження та окремі висновки щодо ситуації в класному колективі. 3. Дослідження не проведене.

	4. Співставлення відсутнє.
	5. Характеристика та рекомендації не обґрунтовані;
	6. Оформлення звіту формальне.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає виробнича практика

- програма виробничої практики
- підручники та посібники з методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури
- програми з англійської мови та зарубіжної літератури для 10-11 класів
- НМК з англійської мови та зарубіжної літератури для 10-11 класів
- Інтернет ресурси
- Ресурси Уніком

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник. – К.: Вища школа, 2007. – 415 с.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk721423.pdf>
2. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : Навчальний посібник . 2- ге вид., випр. та уточн. . — Тернопіль : Мандрівець, 2009 . — 280 с.
https://library.udpu.edu.ua/library_files/437729.pdf
3. Положення про практику здобувачів вищої освіти в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя
http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozh_practika2023.pdf
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Зарубіжна література 10 – 11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna-programa-2022.zarubizhna.literatura-10-11-standart.pdf>
6. British Council. Teaching English. <https://www.teachingenglish.org.uk/>
7. TEFL Lessons. <https://tefllessons.com/>
8. Tefl. NET. <https://www.tefl.net/teaching/>
9. На Урок. <https://naurok.com.ua/>
10. Всеосвіта. <https://vseosvita.ua/>
11. Щотка О.П. (ред.). (2018). Загальна психологія. Навчальний посібник в 2-х томах . Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя.
12. Орбан-Лембрик Л.Е. (2003). Соціальна психологія. Навчальний посібник. К.: Академвидав.
13. Щотка О.П. (ред.). (2008). Педагогічна психологія. Навчальний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім.. М.Гоголя.

14. Малихін О. В., Арістова Н. О., Шелестова Л. В., Барановська О. В., Кизенко В. І., Кравчук О. П., Трубачева С. Е., Чорноус О. В. (2021). Реалізація технологій профільного навчання в закладах загальної середньої освіти. Методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021.
15. Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевський В. (2019). Старша профільна школа: кроки до становлення. Методичні рекомендації. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/483/4.pdf>
16. Степанов О. (2011). Педагогічна психологія. Навчальний посібник. К.: Академвидав.
17. Галицан О.А. Педагогіка: навчальний посібник. Одеса. Університет Ушинського, 2023. 125 с.
18. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#n984> (дата звернення 15.05.2024)
19. Ковальчук В.А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 100 с.
20. Методичний путівник класного керівника Нової української школи : збірник методичних матеріалів / А. Дубяга, О. Золотар ; за заг. ред. А. Дубяги. Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. 44 с.
21. Організація профорієнтаційної роботи в навчальному закладі: навчально-методичний посібник / автори-укладачі: І.В. Мазуркевич, Л.В. Багдасарова, В.М. Лавринюк / за ред. Н.І. Клокар. Біла Церква: КОППОК, 2014. 157 с.
22. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей. К., 2018. 40 с.
23. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. / Т. С. Твердохліб; за заг. ред. В. І. Лозової. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с.
24. Формування в учнів основної школи національно-культурної ідентичності в контексті сучасних полікультурних впливів : посіб. / І. Д. Бех, О. М. Докукіна, С. Д. Федоренко, І. М. Шкільна, К. О. Журба. К., 2019. 114 с
25. Ярощук Л. Теорія та методика виховання: навч. посібник. Бердянськ, 2019. 400 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

**ПІДСУМКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ
 ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Магістрант (-ка) _____ курсу факультету **філології, історії та політико-юридичних наук**

(прізвище, ім'я, по батькові студента (-тки))

проходив (-ла) **виробничу** практику з фаху _____

в _____

(назва базового закладу)

від _____ до _____ 20 _____ року

Директор базового закладу _____

М.П.

(підпис)

Учитель англійської мови _____

Учитель зарубіжної літератури _____

Методист з фаху (англ. мова) _____

Методист з фаху (заруб. літ.) _____

Методист з педагогіки _____

Методист з психології _____

1. Проведення залікових занять з англійської мови (0-35 б.):

№	Тема заняття	Учитель англійської мови	
		Оцінка за заняття (0-5 б.)	Підпис
1			
2			
3			
4			
5			
6			
Тема заняття		Методист з англійської мови	
		Оцінка за заняття (0-5 б.)	Підпис
7			
Разом			

2. Проведення залікових занять із зарубіжної літератури (0-15 б.):

№	Тема заняття	Учитель зарубіжної літератури	
		Оцінка за заняття (0-5 б.)	Підпис
1			
2			
№	Тема заняття	Методист із зарубіжної літератури	
		Оцінка за заняття (0-5 б.)	Підпис
3			
Разом			

3. Завдання з фаху (0-20 б.):

№	Зміст роботи	Методист з англійської мови	
		Оцінка (0-15 б.)	Підпис
1	Анотований план-конспект уроку англійської мови		
		Оцінка (0-5)	Підпис
2	План-конспект виховного заходу із зарубіжної літератури		
Разом			

4. Завдання з педагогіки (0-15 б.):

№	Зміст роботи	Методист педагогіки	
		Оцінка (0-5 б.)	Підпис
1	Анотований план-конспект уроку англійської мови		
		Оцінка (0-10)	Підпис
2	План-конспект виховного заходу із зарубіжної літератури		
Разом			

5. Завдання з психології (0-15 б.):

№	Зміст роботи	Методист з психології	
		Оцінка (0-15 б.)	Підпис
1	Дослідження міжособистісних стосунків у групі старшокласників		
Разом			

	Керівник практики		
	Оцінка	Підпис	Дата
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ВИРОБНИЧУ ПРАКТИКУ			

Ведення щоденника виробничої практики

Мета ведення щоденника – відобразити всі аспекти практичної діяльності студента-практиканта та її аналіз протягом усього терміну перебування на практиці в закладі освіти.

Кожен студент-практикант протягом усього терміну проходження практики заповнює щоденник педагогічної практики. У щоденнику студент розкриває щоденний зміст роботи та щоденно фіксує результати спостережень, проводить аналіз освітньої роботи з учнями. За результатами проходження практики студент оформлює звіт про виконану роботу, що додається до змісту щоденника.

1. На перших сторінках щоденника студент записує прізвище, ім'я та по батькові:

- директора школи;
- заступника директора;
- класного керівника того класу, в якому проходила практика;
- учителя фаху;
- методиста з педагогіки;
- методиста з психології;
- методиста з фаху.

2. Розклад уроків.

3. Розклад дзвінків.

4. Індивідуальний план:

а) календарно-тематичний план з предмету;

б) план виховної роботи класного керівника на період практики.

Далі у щоденнику психолого-педагогічного спостереження студент відображає весь зміст проведеної роботи за кожен день з обов'язковим аналізуванням, роздумами, висновками, пропозиціями тощо.

На останніх сторінках щоденника студент ставить свій підпис, а методист з педагогіки оцінює зміст і оформлення щоденника.

Записи, за бажанням, можна робити в довільній формі або у формі таблиці, за таким зразком:

Дата	Зміст роботи (що зроблено за день)	Психолого-педагогічний аналіз, роздуми, пропозиції, зауваження тощо
20.09	Сьогодні відбулась бесіда з класним керівником 11-А класу з метою з'ясування характерних особливостей класного колективу та окремих учнів.	Результати бесіди дозволяють зробити висновок про те, що клас у цілому дружний, має свої традиції. У більшості учнів сформовані почуття обов'язку та відповідальності, про що свідчать отримані грамоти за участь у шкільних олімпіадах. Проте, у класі є учні, які потребують посиленої до них уваги у зв'язку з тим, що часто приходять не підготовленими до уроків та порушують дисципліну в класі. Таким чином, мені є над чим подумати і спланувати з

		ними індивідуальну роботу. У класі всього 28 учнів. Це забагато...
	Проведена бесіда з учителем зарубіжної літератури з метою з'ясування навчальних можливостей учнів з даного предмету.	У бесіді з учителем зарубіжної літератури я з'ясувала, що учнів з високим рівнем навчальних досягнень у класі лише двоє, 10 учнів мають достатній рівень, а 14 – середній. Два учні взагалі не виявляють інтересу та наполегливості до вивчення літератури. У цілому ж у класі панує атмосфера доброзичливості та відповідальності.
21.09	Відвідала урок зарубіжної літератури з метою з'ясування форм роботи вчителя з учнями на уроці.	Урок розпочався традиційно з перевірки домашнього завдання. 2 учня працювали біля дошки, а 1 відповідав на запитання учителя. В цей час інші учні просто слухали і, час від часу, вчитель їх також запитував. За 15 хвилин перевірено виконання домашнього завдання у 5-ти учнів. Наступні 20 хвилин вчитель пояснював новий матеріал. За цей час діти слухали пояснення, працювали з підручником. Протягом наступного часу закріплювалися набуті знання. Учитель знову проводив індивідуальне опитування та пропонував розв'язувати певні завдання. Наприкінці уроку було задано домашнє завдання. На мою думку, на цьому уроці були використані в основному індивідуальна та колективна форми навчання. Активність учнів була недостатня. З метою підвищення активності вчителю варто було б залучити учнів до виконання творчих завдань, наприклад, написання власних кінцівок для сюжету, створення рольових ігор або складання власних поезій за стилем автора.
	Відвідала урок англійської мови з метою з'ясування підходів, які використовує вчитель у роботі з текстом для аудіювання.	На уроці учні працювали з текстом для аудіювання. Перш за все, під час уроку було створено сприятливу атмосферу для навчання, що дозволило учням почуватися комфортно та вільно виражати свої думки. Викладач вдало поєднав різноманітні вправи з аудіюванням, включаючи прослуховування аудіофрагментів, обговорення змісту та відповіді на запитання. З відвіданого уроку слідує те, що вчитель переважно використовує комунікативний підхід до викладання англійської мови. Робота відбувалася у три етапи: передтекстовий, текстовий та післятекстовий. Вчитель ввела нові лексичні одиниці до прослуховування тексту. Учні зробили спробу передбачити зміст аудіо за цими словами. Після першого прослуховування вони мали змогу перевірити свої прогнози. Метою другого

		прослуховування було декодування фрагментів тексту. На заключному етапі учні виконували завдання на персоніфікацію прослуханого. Учні працювали переважно в парах, що збільшило час використання мови кожного учня. Що стосується недоліків, мабуть, деяким учням бракувало часу для повного розуміння аудіофрагментів, особливо тим, хто має менший словниковий запас або не дуже впевнений в своїх навичках аудіювання. Тому, можливо, можна було б розглянути використання додаткових вправ або підказок для допомоги цим учням.
--	--	---

Додаток 3

Рекомендації до написання письмового звіту студента-практиканта (як в електронному вигляді, так і в щоденнику)

Мета написання письмового індивідуального звіту студента з виробничої практики полягає в систематизації та узагальненні досвіду, оцінці досягнень та наданні рекомендацій щодо покращення практичної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, що навчаються за ОП Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.

Письмовий звіт повинен містити такі складові:

1. Загальна інформація про проходження практики.
2. Підготовчий етап виробничої практики.
3. Характеристика основного періоду практики.
4. Особисті досягнення, методичні творчі знахідки, відкриття, нестандартні рішення.
5. Найтиповіші помилки, найбільші труднощі у навчально-виховній роботі.
6. Загальні висновки.
7. Пропозиції щодо теоретичної і практичної підготовки в університеті, організації та проведенні практики.

Додаток 4

Рекомендації до виконання виховного проєкту профорієнтаційного спрямування

Виконання цього завдання спрямоване на привернення уваги старшокласників до закладу вищої освіти, де навчається студент-практикант.

Сутність завдання полягає у розробці студентом-практикантом доповіді профорієнтаційного спрямування та презентаційного її супроводу, які сприятимуть поширенню інформації про Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, його факультети, навчально-науковий інститут, спеціальності та особливості здійснення освітнього процесу серед учнів закладів профільної середньої освіти III ступеня, закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти тощо з метою впливу на їхнє професійне самовизначення та проведення даного заходу у відповідних умовах освітнього закладу.

Для підготовки профорієнтаційної доповіді та презентаційного супроводу магістрант має ознайомитися з інформацією про історію створення та функціонування університету, його традиціями, проаналізувати матеріально-технічну базу, кадровий науково-педагогічний склад, наявність бібліотечного та аудиторного фондів, методичного та комп'ютерного обладнання, усвідомити особливості діяльності існуючих на сьогоднішній момент факультетів та інституту, напрямами професійної підготовки студентів, які там навчаються, характер та специфіку освітніх програм, за якими відбувається підготовка фахівців, розкрити розмаїття студентського життя та широкий вибір дозвіллевих заходів, які відповідають інтересам, потребам студентів та розширюють їх комунікативне поле.

На перевірку студент-практикант представляє профорієнтаційний звіт, який складається із профорієнтаційної доповіді та презентації. Профорієнтаційний звіт має відрізнятися інформативністю, достовірністю, логічністю подання інформації, яскравістю, містити фото- та відеоматеріали, може супроводжуватися музичним треком.

Title Page

Nizhyn Mykola Gogol State University
Germanic Philology and FLT Methodology Department

Annotated Lesson Plan

by

Name Surname

Nizhyn 2024

Annotated Lesson Plan Template

Teacher:

Date:

Group Level:

Time:

Length of the lesson:

Number of students:

1. Group profile

Give a brief general overview of the group of learners and the course (the number of times per week/month/year the class meets; the stated level of the group, the actual level/mix of levels within the group and issues of differentiation, the age, sexes, levels of attendance, interests that are common to the group, interests of sub-groups within the class, needs (perceived by the learners) that are common to the group, needs (perceived by the teacher) that are common to the group, L1 common to the group, different L1s within the group; focus of course, e.g. General English, ESP).

2. Individual learner profiles

Give information about individual learners that is relevant to the context/focus of the specified lesson. Comment on special needs, L1, reasons for learning English (e.g. as perceived by the learner), age, sex, interests, learning needs (perceived by the learner), learning needs (perceived by the teacher), level of language and linguistic competence, ability in relevant skills/subskills, level of attendance, level of motivation, learning style and preferences (e.g. working in collaboration with others, working alone, reading, speaking), relationship with others in the group, personal affective factors affecting a learner's ability (e.g. to participate, work collaboratively, work individually, access particular topics, engage with particular classroom methods and techniques, establish and maintain motivation). Arrange this information in a table:

Name/age/gender	Interests	Attendance and Motivation	Strengths and weaknesses of the lesson	Learning Preferences

3. Lesson aims

Set clear and appropriate aims and learning outcomes for the lesson about the target skill/subskills or system and the learners' needs. Express the aims well. Be specific. Be realistic. The aim must show that some progress/development/extension will be made in the lesson. Include the context. Be careful to write learning aims, not to write resources or activities. The 'by the end of the lesson' phrasing is a good idea because that is what you should be clear about in your aims: what precisely is it that you think the learners will have met, understood or deepened their understanding of that they didn't know about at the start of the lesson.

e.g. *At the end of the lesson, the learners will be more aware of the importance of collocation **by encountering ten common noun-verb combinations in context to understand them and using them in a text of their own making.*** (Part 1 – the outcome you want to achieve, Part 2 - how you want to achieve it)

4. Analysis

Provide relevant analysis of the target language in terms of form, meaning/use and phonology in the case of language systems and in terms of linguistic, discoursal and communicative features in the case of language skills. Focus on the target language here if you're teaching a systems lesson. If you are focusing on skills, there may be some grammar or vocabulary you want to note, but you should start with a half page of notes that concisely describe the strategy or sub-skill you are developing in this lesson.

5. Anticipated problems and solutions

Anticipate and explain potential problems about the lesson's aims and learning outcomes, the learners and the learning context, and the equipment, materials, and resources.

Suggest appropriate solutions to the problems outlined.

Anticipated problem	Solution
---------------------	----------

6. Procedure

Describe suitably sequenced procedures and activities to achieve the stated overall and stage aims. The procedure must be detailed enough to allow the supervisor to understand the probable effectiveness in progressing towards achieving the overall and stage aims and learning outcomes. In other words, we need to visualise each stage and activity relatively easily. The stages need to be logically sequenced to help you achieve the aims. Consider including concept-checking questions, instructions for more complex activities, what you will write on the board, expected answers, how feedback will be done (on what, when, by whom), definitions of lexis you think might be new for them, etc.

Stage name & its Aim	Procedure	Time & Interaction	Comment & Teacher role
----------------------	-----------	--------------------	------------------------

At this stage of lesson planning, it's good to ask yourself the following questions:

- Is the staging logical?
- Do all of the stage aims contribute to achieving the learning outcomes?
- Does the aim of the stage match its procedure? (i.e., is the activity awareness-raising, skill

getting or skill-using?)

- Is there anything I am asking the learners to do for which they have not been prepared?
- Is the timing realistic, considering that even a short instruction will take a minute or so?
- Is there enough variety in terms of grouping and interaction patterns?
- Do I need to prepare concept- and instruction-checking questions? What are they?
- Do I need to write out my instructions and remember them?
- Do I have a stage (near the end) where both the learners and I can see what has been achieved?

7. Materials

State all the materials and resources you'll be using in the lesson. Ensure they feature accurate language, are presented professionally, are appropriately referenced using a recognised set of referencing conventions and indicate whether they have been adapted or self-designed. Ensure your materials target the aims and learning outcomes and are attractive, accurate, accessible and clear.

8. Reflection

You must write a reflective account of the conducted lesson between 300 and 450 words. Focus on the following questions:

- What were the essential strengths of the lesson? What factors positively affected the success of the lesson?
- What were the essential weaknesses of the lesson? What factors negatively affected the success of the lesson?
- What specifically was learned as a result of planning and teaching this lesson?
- What specifically might have been changed to improve the delivery of the lesson?
- What specifically might have been changed to improve the learning outcomes?
- What was the feedback from your peer(s)?
- What was the feedback from your mentor?
- What was the feedback from your supervisor?
- What did you learn from this experience that will help you in the future?

9. Appendices

Include all relative materials that informed your planning or were used in the lesson, e.g. learners' needs analysis report, screenshots of coursebook/ teacher's book pages, handouts, etc.

Teach the learners, not the plan!

План-конспект виховного заходу із зарубіжної літератури

Титульна сторінка:

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Кафедра літератури, методики її навчання, історії культури та журналістики

План-конспект

виховного заходу на тему: « _____ »

проведеного в _____ класі _____
(назва школи)

студентом факультету філології, історії та політико-юридичних наук
(денної/заочної форми навчання) _____ курсу

(Прізвище, ім'я та по батькові)

Ніжин 2024

На другій сторінці:

Мета

Форма проведення

Обладнання

Використана література

На наступних сторінках розкривається зміст проведення виховного заходу.

В кінці конспект виховного заходу підписується класним керівником класу.

Робиться самоаналіз проведеного виховного заходу.

Аналіз позакласного заходу із зарубіжної літератури

1. **Тема і форма** позакласного заходу, їх відповідність віковим особливостям учнів.
2. **Мета** позакласного заходу та ступінь її реалізації.
3. **Методична організація** позакласного заходу:

Підготовчий етап

- а) якість підготовленого матеріалу та його пізнавально-емоційна цінність;
- б) кількість учнів, залучених до участі у заході;
- в) рівень володіння матеріалом учасниками заходу.

Проведення заходу

- а) оформлення приміщення, де проводиться захід;
- б) прийоми, що забезпечують емоційний характер заходу;
- в) якість підготовки учасників до заходу;
- г) форми зворотного зв'язку;
- д) наявність запрошених гостей.

Підсумковий етап

- а) підбиття підсумків практикантом;
- б) відзначення учасників заходу.

Додаток 7

Дослідження міжособистісних стосунків в учнівському колективі

Мета завдання:

1. Формування вмінь організації й проведення соціально-психологічного дослідження та використання отриманих даних для оптимізації навчально-виховного процесу;
2. Розвиток спостережливості та інтересу до соціально-психологічних явищ, формування дослідницької позиції вчителя стосовно групи учнів.
3. Поглиблення соціально-психологічної компетентності майбутнього вчителя (керівника освіти) та операціоналізація теоретичних понять: "мала група", "структурні параметри групи", "динамічні процеси в малій групі", "неформальна та формальна підструктури групи", "ділова та емоційна сфера групового співжиття", "механізми розвитку групи", "статус", "позиція", "роль", "конформність", "лідерство", "згуртованість", "конфлікт", "соціометричний метод" та ін.

Завдання з психології для студентів спрямоване насамперед на формування у майбутнього вчителя умінь за допомогою різноманітного психологічного інструментарію вивчати особливості колективу (структуру, рівень розвитку, внутрішньогрупові процеси) та орієнтуватись у характері ділових та особистісних стосунків у колективі, складати психолого-педагогічну характеристику з наступними педагогічними висновками.

Хід виконання завдання:

1. Актуалізуйте знання про психологію малої групи.
2. Ознайомтеся із схемою соціально-психологічної характеристики класу.
3. Підберіть методи та методики дослідження навчальної групи.
4. Проведіть дослідження, обробіть та проаналізуйте отримані результати.
5. Напишіть характеристику на клас.
6. Визначте напрями оптимізації стосунків.
7. Проаналізуйте отриманий у процесі вивчення навчальної групи власний досвід роботи.
8. Оформіть звіт за результатами проведеної роботи.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Підготовчий етап

Основний зміст роботи:

1. *Актуалізація знань про динамічні процеси в малих групах, механізми та стадії розвитку групи з використанням відповідної літератури.*
2. *Ознайомлення зі схемою соціально-психологічної характеристики на клас.*
3. *Спостереження Пілотажне дослідження групових процесів та міжособистісних взаємин старшокласників при виконанні ними спільної діяльності у позанавчальний час методом неструктурованого спостереження.*

4. *Підбір 2–3-х методик психологічного дослідження класного (педагогічного) колективу та підготовка матеріалів для його проведення.*

Одним із завдань виробничої практики є написання соціально-психологічної характеристики на навчальну групу (педагогічний колектив).

Уважно вивчіть усі структурні компоненти характеристики. Після чого, спираючись на основні параметри, виокремлені в ній, сплануйте та проведіть спостереження за спільною діяльністю старшокласників (педагогів). Основна мета 2–3-денного спостереження – це виокремити основні проблемні зони у стосунках членів групи та функціонуванні групи в цілому. Така ознайомча робота дозволить Вам сфокусувати подальшу експериментальну роботу навколо декількох проблемних зон розвитку групи (*мотиваційні, комунікативні, емотивні, прийняті рішення, прийняті відповідальності, конкурентноздатності тощо*), висунути дослідницьку гіпотезу.

У процесі вивчення психологічних закономірностей і особливостей колективу використовують різноманітні методи, які доповнюють один одного і дають можливість більш об'єктивно його вивчити, а саме:

- ☐ вивчення шкільної документації (класний журнал, особові справи, результати діяльності учнів, методи незалежних характеристик);
- ☐ спостереження під час занять, на перервах, на екскурсіях;
- ☐ бесіди з учнями (індивідуальні і групові), з учителями, батьками, класним керівником, директором;
- ☐ соціометричний експеримент (природний та лабораторний);
- ☐ тести;
- ☐ анкети та ін.

Експериментальний етап

Основний зміст роботи:

1. *Підготовка групи до участі у дослідженні.*
2. *Проведення соціометричного дослідження або ж проведення 2–3-х методик (з рекомендованих).*
3. *Обробка даних та аналіз отриманих результатів.*

Експериментальний етап Ви маєте повністю завершити під час ознайомлення з класом (1-й тиждень). Отже, в стислий термін Ви маєте зібрати різними методами всю необхідну інформацію про клас та підійти впритул до її узагальнення у вигляді характеристики.

Шановний практикант-дослідник, не забувай про необхідність строгого дотримання правила конфіденційності та добровільності при проведенні дослідження в групі старшокласників!

Конструктивний етап

Основний зміст роботи:

1. *Інтерпретація отриманих даних.*
2. *Написання характеристики на клас.*
3. *Формулювання рекомендацій щодо управління розвитком класного колективу.*

Характеристика – це основа Вашої роботи з розвитку класного колективу. Не баріться з її створенням! Відкладаючи написання портрету класного колективу на більш пізній час, Ви втратите можливість раціонально підійти до планування виховної роботи з класом та

індивідуальної роботи з окремими учнями.

Рефлексивний етап

Даний етап передбачає написання студентом письмових відповідей на наступні питання:

- Які враження залишилися від кожного з етапів виконання завдання?
- Перерахуйте труднощі у процесі роботи над завданням.
- Охарактеризуйте почуття, що виникали у процесі виконання завдання.
- Що Вам дала робота над цим завданням?
- Чи можна сказати, що завдання Вам сподобалося? Поясніть своє ставлення.
- Можливо, у Вас є пропозиції щодо його вдосконалення.

СХЕМА ВИВЧЕННЯ КЛАСНОГО КОЛЕКТИВУ

1. Загальні відомості про класний колектив.

Історія формування класного колективу: час виникнення, чи було злиття з іншими класами, зміна класних керівників;

Композиція класного колективу: кількість учнів, гендерний склад, віковий склад, розподіл за успішністю. Розподіл за формою навчання: очна, дистанційна, сімейна.

2. Формальна структура класного колективу.

Актив класу; староста і його робота; характеристика активістів (ініціативність, самостійність, наполегливість, вимогливість до себе та до інших, авторитет серед товаришів і його основа, організаційні здібності, місце в системі міжособистісних стосунків).

3. Неформальна структура класного колективу.

Лідерство: чи є реальні лідери; яка спрямованість лідера; стосунки лідера і групи, лідерів один з одним.

Аутсайтери: причини знехтування, шляхи зміни ставлення.

Мікрогрупи: наявність чи відсутність угруповань, їх внутрішня основа, характер взаємозв'язків (співробітництво, конкуренція, конфлікт) і ступінь зацікавленості в загальних справах класу.

4. Особливості взаємин всередині колективу.

Ступінь згуртованості, вияв взаємодопомоги, відповідальності, вимогливості.

Особливості взаємовідносин між хлопчиками і дівчатками, вияв товаришування, дружби між окремими учнями; внутрішня основа цих відносин.

Конфліктна взаємодія: аналіз конфліктних ситуацій (стадія розвитку, сфера прояву, причини виникнення), стратегії поведінки особистості в конфлікті.

5. Психологічна оцінка рівня розвитку колективу.

Відповідність критеріям зрілості групи: орієнтація на спільну мету, наявність спільних інтересів, усталених групових норм, чіткої групової диференціації, високого рівня згуртованості.

6. Особистість у групі.

Особливості інтеграції новачка в групу: ставлення до групових цінностей, норм, правил (конформне, нонконформне), емоційне "благополуччя" і "неблагополуччя" учня, коло спілкування.

7. Особистість класного керівника.

Вплив класного керівника на клас, освіченість, загальна культура, організаційні здібності, знання психології школярів, їх інтересів, загальний стиль керівництва та ін.; ставлення до класного керівника, його авторитет серед учнів.

8. Загальні висновки.

Визначення сильних та слабких сторін організації життя колективу. Ресурсність колективу для життєстійкості особистості в умовах війни. Рекомендації класному керівникові щодо способів формування групи як колективу (розширення спектру спільної діяльності учнів, формування "ядра лідерів"), з'ясування шляхів підвищення статусу "учнів-аутсайдерів" та способів посередництва у конфліктах між учнями класу.

СТРУКТУРА ЗВІТУ

1. Титульний аркуш.
2. Програма соціально-психологічного дослідження класного колективу (мета, завдання дослідження, методи дослідження).
3. Текст психологічної характеристики, написаний за схемою, підтверджений емпіричними фактами та додатками з відповідями респондентів.
4. Висновки та психолого-педагогічні рекомендації, спрямовані на розв'язання встановлених проблем та розвиток класного колективу.
5. Рефлексія.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

1. Рівень оперування теоретичними знаннями з психології малої групи.
2. Обґрунтованість попередніх висновків щодо ситуації в класному колективі.
3. Якість застосування спеціальної методики дослідження: її обґрунтування, характеристика конкретних дослідницьких процедур, обробка результатів, їх інтерпретація, наявність відповідних дослідницьких матеріалів у вигляді додатків.
4. Глибина аналізу співставлення отриманих результатів з даними пілотажного спостереження.
5. Психологічна обґрунтованість характеристики та педагогічних рекомендацій класному керівнику.
6. Оформлення звіту-характеристики.